

Nibio Ullensvang

5781 LOFTHUS

Trondheim, 02.05.2017

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2017/3302

Saksbehandler:
Guro Sylling

Vedtak om tillatelse til innførsel av svart soldatflue (*Hermetia illucens*)

Miljødirektoratet gir Norsk Institutt for Bioøkonomi (NIBIO) tillatelse til innførsel av 2000 larver av svart soldatflue (*Hermetia illucens*), til forskningsformål, jf. forskrift om fremmede organismer § 6.

1. Om søknaden

Det vises til søknad datert 21.03.2017, der NIBIO ved Gunnhild Jaastad ber om tillatelse til innførsel av 2000 larver av svart soldatflue (*Hermetia illucens*).

Formålet med innførselen er etablering av en laboratoriekultur til bruk i et forskningsprosjekt som har som mål å etablere kunnskap om bruk av norsk organisk avfall som fôr til insekter. Søker oppgir at forskningsprosjektet er en del av prosjektet Entofôr, finansiert av forskningsrådet. Entofôr blir oppgitt å skulle levere kunnskap og verktøy til myndigheter, industri og interesseorganisasjoner, i utviklingen av en avfalls- og insektbasert produksjon av fôr i Norge. Det oppgis i søknaden at svart soldatflue (*Hermetia illucens*) er en av insektartene det vil være aktuelt å bruke som bestanddel i proteinrikt fôr i blant annet fiskeoppdrett.

Som risikoreduserende tiltak beskriver søker at forskningsarbeidet kun skal foregå innendørs ved NIBIO Ullensvang i Lofthus og NIBIO Divisjon for bioteknologi og plantehelse på Ås. Det blir oppgitt at voksne fluer skal holdes i insektbur, og larver/egg skal holdes i egne bokser for forsøksvirksomhet. Både insektburene og boksene skal oppbevares i lukkede klimarom/klimaskap. Søker opplyser om at ved NIBIO Ullensvang er klimaskapene plassert i drifts/laboratoriebygning, mens klimarommene på NIBIO Divisjon for bioteknologi og plantehelse på Ås er bygget for å oppbevare insektkulturer. Det er en sluse før klimarommet, og det er mulig å bruke insektnetting mellom klimarommet og slusen.

Planlagt tidspunkt for innførsel er 01.05.2017 - 01.11.2017.

2. Det rettslige grunnlaget

Formålet med forskrift 19. juni 2015 nr. 716 om fremmede organismer (forskriften) er å hindre innførsel, utsetting og spredning av fremmede organismer som medfører, eller kan medføre,

uheldige følger for naturmangfoldet, jf. forskriften § 1.

Etter forskriften § 6, kreves det tillatelse for innførsel av svart soldatflue (*Hermetia illucens*). Arten er ikke omfattet av forbudet mot innførsel i § 5, eller unntaket fra kravet om innførselstillatelse i § 2 eller § 7.

Miljødirektoratet kan, etter søknad, gi tillatelse til innførsel av arten. Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 er lagt til grunn som retningslinjer i vurderingen, jf. naturmangfoldloven § 7. Det kan ikke gis tillatelse hvis det er grunn til å anta at innførselen vil medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfold, jf. forskriften § 15 tredje ledd. Vurderingen av om det skal gis tillatelse etter forskrift om fremmede organismer, skal ikke omfatte hensyn til planters, dyrs og menneskers liv og helse som ivaretas av smittevernloven og matloven, jf. naturmangfoldloven § 32 tredje ledd. Miljødirektoratet skal vurdere og fastsette de vilkår som anses nødvendige for å hindre uheldige følger for det biologiske mangfold, jf. forskriften § 15 fjerde ledd.

3. Miljødirektoratets vurdering

Svart soldatflue (*Hermetia illucens*) er oppgitt å ha sin naturlige utbredelse i det sørøstlige USA, men er også spredd til andre deler av verden. Arten er oppført med status low/unknown i European Alien Species Information Network (EASIN) sin database over arter som er registrert som fremmede i Europa (<http://easin.jrc.ec.europa.eu/>). Arten er registrert i naturen i flere europeiske land, og den antatte spredningsveien til Europa er fra bruk av arten som biologisk kontroll av husflue (*Musca domestica*) (De Groot og Veenvliet, *Hermetia illucens* L. (Diptera, Stratiomyidae), a new alien invasive species in Slovenia 2011). Arten er ikke registrert i naturen i Norge (kilde: Artsdatabanken).

Svart soldatflue er kjent for å bryte ned organisk avfall på en svært effektiv måte, og er i all hovedsak knyttet til områder dette finnes (søppelfyllinger, kompost etc.). Voksne individer har lavt aktivitetsnivå ved lave temperaturer, og trenger temperatur over 26°C for å fly og formere seg. Voksne fluer har normalt en levetid på 5-8 dager, er dårlige flyvere og har ikke munndeler (kilde: eol.com). Larvene har optimale forhold ved 27°C og 70% luftfuktighet, og egg og larver vil ikke kunne spre seg uten at de aktivt settes ut.

De risikoreduserende tiltak søker vil gjennomføre i forbindelse med omsøkte bruk, med bruk kun innendørs i laboratorier, oppbevaring i lukkede klimaskap/klimarom og bruk av insektnetting mellom sluse og klimarom, vil etter Miljødirektoratets syn, bidra til å redusere risikoen for rømming og etablering, jf. naturmangfoldloven § 12. På bakgrunn av de risikoreduserende tiltakene, vurderer Miljødirektoratet at det er liten grunn til å anta at det omsøkte tiltaket vil medføre uheldige følger for naturmangfoldet i Norge.

Kunnskapsgrunnlaget i saken anses som tilstrekkelig, jf. naturmangfoldloven § 8, og naturmangfoldloven § 9 (føre var-prinsippet) får dermed ikke anvendelse i denne saken. Miljødirektoratet anser naturmangfoldloven §§ 10 (økosystemtilnærming og samlet belastning) og 11 (kostnader ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver) som mindre relevant når det gjelder denne søknaden.

Miljødirektoratet gjør oppmerksom på at ved innførsel skal forsendelsen være merket med organismenes vitenskapelige navn og eventuelle norske eller engelske navn, og antall eller annen angivelse av mengde organismer, jf. forskriften § 25 første ledd. Forsendelsen skal også merkes med vår referanse (oppgitt i tillatelsen), jf. forskriften § 25 andre ledd. Vi gjør også oppmerksom på kravene til aktsomhet i forskriftens kapittel V, og særlig § 21 hvor det påpekes at den som er ansvarlig for innførsel eller transport av organismer som kan medføre risiko for uheldige følger for det biologiske mangfold dersom de spres, skal sørge for at organismene oppbevares eller emballeres slik at de ikke kan slippe ut i miljøet under transporten.

4. Vedtak

Miljødirektoratet gir NIBIO ved Gunnhild Jaastad tillatelse til innførsel av 2000 larver av soldatflue (*Hermetia illucens*) til forskningsformål. Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Det skal benyttes insektnett mellom sluse og klimarom.
- Verken egg, larver eller voksne fluer skal fraktes ut av laboratoriene uten tilstrekkelig sikringstiltak, som for eksempel bruk av bur eller lukkede bokser.
- Egg/larver/voksne individer som ikke lenger skal brukes til forskningsformål skal destrueres på en forsvarlig måte, slik at ingen individer slipper ut i naturen.

Tillatelsen er gyldig til og med 31.12.2017.

Tillatelse etter forskrift om fremmede organismer fritar ikke for krav etter annet regelverk, som krav til dyre- eller plantehelse etter matloven.

Miljødirektoratet kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen bl.a. dersom vilkår ikke følges, eller dersom ny kunnskap tilsier at risikoen for uheldige følger for biologisk mangfold er større enn antatt, jf. naturmangfoldloven § 67.

Dette vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet innen tre uker etter at dette brevet ble mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Eventuell klage sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Yngve Svarte
avdelingsdirektør

Bjarte Rambjør Heide
seksjonsleder

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:
Klima- og
miljødepartementet

Postboks 8013 Dep 0030 OSLO